

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzletében

Felelős szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 3—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 80 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyitlér sora 15 kr.

Hirdetások és nyitléri cikkek díja előre fizetendő.

A magasabb kvóta.

Brassó, nov. 28.

(—s.) A kvótának 31/4 százalékról 34/4 százalékra való felemelése, mely körülbelül 4 millió forintnyi többletnek felel meg — nagy hü-hót kelt az ellenzéki körökben s mi tagadás benne, némi elégedetlenséget ország-szerte.

Az ellenzék álláspontját nem igen méltányoljuk, tudva, hogy az mint mindig, úgy most is csak pártpolitika s a választók előtt való népszerűség keresés.

Mert hiszen éppen azért könnyű ellenzéknek lenni, mert annak a népszerűsködéson kívül semmi más feladata nincs és semmi más tekintettel nem kell számolnia.

A felelős kormánynak és pártjának azonban majdnem mindig a szükséges rosszak közül kell válogatnia, nehéz feladatokat kell teljesíteni és többféle tényezővel kell számolnia s e közben soha sem szabad azt néznie, népszerűsége vajjon megmarad-e?

És mégis nem a népszerű ellen-

zék, de a népszerűtlen kormányok viszik előre a magyar hazát, előre és mindig előbbre az ujászületés, azaz 67 óta.

Az ellenzéki tüntetés tehát ez uttal is hidegen hagy bennünket, de a magyar közvélemény elégedetlenségét a kvóta felemelése miatt mindenképpen el szeretnénk oszlatni.

Mindenekelőtt a monarchia nagyhatalmi érdeke követeli a dualizmus épségben tartását s az osztrákkal való békés megegyezést, részben ennek az ára is az a kvóta többlet, a melyet megadunk nekik.

Maga a magyar kvótabizottság is ilyen megjegyzéssel adta meg a többletet, kimondván, hogy a két ország közti jó viszony ápolását tartotta szem előtt.

Kevesen lesznek azonban, a kiket ez a kijelentés megnyugtat, ellenben már sokkal megnyugtatóbban fog hatni az a körülmény, hogy a multtal szemben a pénzügyi helyzet nem fog romlani, dacára a kvótatöbbletnek, mert ez a többlet nem a meglevő jövedelmek, de ama jövedelem többleteket fogja részben felemészteni, melyek az

átutalási eljárással jutnak a magyar államkincstár részére.

Különben is, a kik a viszonyokat ismerik, tudják, hogy a 34/4 kvóta még igen jó kvóta ahhoz képest, a mit az osztrákok tőlünk követeltek s nincs az a kormány, a mely az adott viszonyok között jobb kvóta eredményt tudott volna elérni.

A magyarnak talán nem is az esik ma már rosszul, hogy valamivel többet kell fizetnie, de inkább az, hogy a már évek óta tartó osztrák bonyaldalmak miatt mindig nekünk kell az engedő okosabbnak lenni s a mellett osztrák részről mindig a legeléesebb gyűlölet célzáblái vagyunk.

Ámde a kvótatöbblet éppen ebben az irányban céloz orvoslást, mert ennek az engedékenységnak fejében akarja a magyar kormány biztosítani az egész kiegyezést annak minden ráncs és jogos előnyeivel s egyszersmind a közös költségekhez való nagyobb hozzájárulásunk mellett tényleg erélyesebben érvényesíthetjük majd azt a magyar befolyást, mely a közösgyekre nézve néha bizony csak papíron van meg.

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Egy peches ember.

Magánjelenet. Irta: Pusztai.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. —

Gödöllő 5 percz; kiált a kalauz. Sietve ugrom ki a koupéból, hogy égető szomjúságomat eloltsam. Futok, rohanok, mint egy őrült, és egyszer csak azon veszem magam észre, hogy a vonat szépen elrobogott, engem, — még szebben, — itt hagyott. Tesék mulatni! Nekem reggel 3 órakor irodában kellene lennem, én innen a legközelebbi vonat még csak délután fél 2 órakor indul Budapest felé. No hiszen! Lesz nekem a princípálisomtól. A legjobban az bosszant a dologban, hogy az a szemtelen vonat elvitte a kalapomat meg a botomat. A kalapot egy héttel ezelőtt vettem 4 pengőért, a botot meg a nővérem hozta emlékebe Amerikából. És most tessék. De hiszen tudhatam volna. Kivel is történhetnének ilyen

dolgok, ha én velem nem? Ki késik le minden vonatról? Én. Ki önti le ebéd alkalmával, levessel a szomszédnöje selyem derekát? Megint én. Kinek anyósa érkezik meg ép akkor, mikor már hintóba akarunk szállni, mely bennünket kaszinói bálba vigyen? Hát persze, hogy az én anyósom. És ép akkor okvetlenül migrénjének kell lennie. Vége a mulatságnak. És én szerencsétlen! Foglalkozva voltam mind a két négyesre. Francia-négyesek helyett migrénes anyós. Borzasztó! Egy héttig nem mertem az utcán mutatkozni. Hát van pechesebb ember a világon, mint én? Határozottan merem állítani, hogy nincs. A tavasszal vettem egy biciklit 200 frtéért. Már tavaly megtanultam ugyan a gépen járni, de azóta bizony jóformán elfelejtettem. Az indulás még meglehetősen sikerült. Nem is lett volna semmi baj csak ennek a Gödöllőnek ne lennének olyan átkozottul hepe-hupás utcái. A mint leszaladtam a Szőlő-utczából a Fő-utra, neki megyek egy vigan fűtyörésző suszterinasnak, a ki gyanutlanul nézegeti a takarékpénztár új házának az építését, és szeren-

csésen összetörtem a szegény fiúnak a lábát. Magamat pedig egy törött orr' és törött gép kíséretében szedtek össze az utca kövezetéről. Nem volt elég a magam baja, egy hónapig fizettem az elgázolt fiúért a gyógyítási díjat. Így járok én kérem mindig.

A mint így mérgeledöm a pályaudvaron, megpillantok a közelben egy szíacs koszorut. Ugy megörültem a füstös sötét kantinnak, mintha a Szikszaiából a Pozsár György bordájának csalóató hangjait hallottam volna. «Lesz legalább» gondoltam hol ezeket az unalmas órákat agyonütöm. Bemegyek és kérek fél liter bort, meg egy üveg szódát. Alig veszem a szódát a kezembe, piff-paff a szóda szétrobban egyenesen a kantinos arczába. Majd kiverte az egyik szemét. Nem tellett bele 2 percz és én . . . innén is ki voltam dobva. Hát van pechesebb ember a világon, mint én?

Mi volt mit tennem? Bementem a városházába, és elkezdtem elmélkedni ennek az árnyékvilágnak folyásáról. Addig-addig fűztem kesergő gondolataimat, míg szépen elaludtam.

Ebből a szempontból kiindulva vetődött fel az az ötlet, hogy szívesen fizetnénk mi 50 százalékvótát is, ámde úgy, hogy annak fejében aztán minden 50 százalékra menjen, vagyis tényleges paritás legyen mindenben, a diplomáciában, az armádiában egyaránt, a mellett az udvar, a főhercegek, a nagykövetségek lakjanak féleszterdeig Budapesten és tartsanak palotákat.

Ezzel Magyarország csak nyerene s az 50 százalékvótát ez mindenestre behozná neki készpénzben is.

Ez azonban ma még csak ötlet és ábránd, de ha Magyarország kellő nyugodtsággal — nem engedve az ellenzéki csábításoknak — tudja magát viselni s továbbra is szilárd támasza tud lenni a monarchiának az osztrák válságok alatt, úgy ez az ábránd is valóra válhat s nagyon sok komoly politikai próféta jóslása szerint a gazdasági függetlenséggel együtt úgy fog önmagától az önkébe pottyanni, mint az érett alma.

Belföld.

Brassó, nov. 28.

A képviselőházban tegnap Dániel Gábor elnökölt. Scitovsky és Lator képviselők igazolása után Minnich előadó beterjesztette jelentését az ujonczprovizoriumról. Ezután a delegáció tagjainak megválasztására került a sor, kiket a lista szerint megválasztottak. Kossuth Ferencz kijelentette pártja nevében, hogy a szavazásban nem vesznek részt. A legközelebbi ülés szerdán lesz. Ekkor válaszol a miniszterelnök Barabás Bélának Hier-féle interpellációjára.

A főrendiház tegnapi ülésén, melyen

A berobogó vonat zakatolása vert fel, nem édes szenderegésemből, mert Önök elgondolhatják, hogy a márványasztal, melyre fejemet hajtottam, nem volt tollal bélelve. Rohanok a pénztárhoz. Kérek egy másodosztályú jegyet Gödöllőig. «Sajnálom» felel kárörvendő arczczal a pénztárnok, «de a vonat megérkezése után nincs többé jogomba jegyeket kiadni.» Azt hittem mindjárt megüt a guta. De nem sok időm volt a gondolkodásra, nem bántam, akár mi történik, felugrottam jegy nélkül a már épen induló vonatra. Inkább fizetem a jegy árának 3-szorosát; de itt nem maradok többé, hogy egy szódásflaska ismét engem szerencsétlenségem bámulatraméltó mutatványaival. Belépek végre koupémba. Ah! Fortuna istenasszony úgy látszik, még sem feledkezett meg rólam egészen. Szemben találtam magam egy bájos szőke hölgygyel. Egyedül voltunk. A kellemes utra való kilátás csakhamar megvigasztalt az átélt szenvedésekért. Az ismeretség, — mint vasuton mindig, — könnyen ment, és mihamarább hozzákezdtem a vár ostromához. A kis szőke nagyon csinos volt, és nem igyekezett mind tüzesebbé váló udvarlásomnak véget vetni. Péczelnél elcsattant az első csók és aztán a többi, a többi. A pásztorórának Keresztur vetett végett, hol át kellett

Vay Béla br. elnökölt, vita nélkül fogadták el az indemnytást, a népszámlálási és amunkás törvényjavaslatokat. Ezek után a delegáció tagjai választották meg, s ezzel az ülés véget ért.

A szabadelvűpárt megválasztotta a delegáció tagjait. A volt nemzeti pártiak közül delegátusok lettek: Apponyi Albert gr., Horánszky Nándor, Bolgár Ferencz és Esterházy Mibály.

Külföld.

Brassó, nov. 28.

Lajos Viktor főherceg kegyeletes emlékelet állíttatott Miramareban a szerencsétlen Miksa mexikói császárnak.

Az osztrák parlamenti helyzet még teljesen határozatlan, mert az ujcsehek még nem határoztak arról, hogy az ellenzékre menjenek és obszrukciót kezdjenek-e.

Szabad előadások.

Brassó, nov. 28.

Harmadik sorozata következik nemskára a «szabad előadások»-nak. Hogy mit jelentenek Brassóban ezek az előadások, fölösleges fejtegetnünk. Annak idején többször és bőven méltattuk úgy kulturális mint egyesítő jelentőségét, hasznosságát és hatását társadalmunk ama jelentékeny osztályára nézve, a mely nehéz és küzdelmes munkájánál fogva egyenesen rá van utalva az ingyenesen művelő és szórakoztató előadásokra.

A mit eddig a Brassói Nemzeti Szövetség szabad előadást rendezett, az a két évi sorozat a sikernek és tanulságoknak sorozata volt. Minden előadás, a mi a Vigadóban elhangzott, azon a magaslaton állt, melyet a magyar kultúra megkövetel, s viszont nem emelkedtek túl azon a kor-

látón, melyet a hallgatóságra való tekintet megszabott. Az előadások rendszerint nagy hallgatóság előtt folytak, s a kik tartották, társadalmunk jeles és buzgó tagjai. Hogy statisztikailag mennyi az eredmény, hogy társadalmi morál szempontjából mennyi a haladás, azt megállapítani nem lehet. De ki merné tagadni az ingyenes szabad előadások jelentőségét, hasznát, sikereit? A tudomány, az ismeretek és a művészet, mely hasznosan és kellemesen tölti be az emberek szabad idejét, nemesíti izlésüket, elvonja gondjukat az üres szórakozástól, kétségtelenül olyan erőt képviselnek, a mely a szabad előadások intézményét nemcsak jogosulttá, de egyenesen szükségessé teszi.

Ez a meggyőződés vezette a Brassói Nemzeti Szövetség elnökségét, midőn a szabad előadások harmadik sorozata érdekében is lépéseket tett s azt már a legközelebbi időben megnyitni szándékozik. Nem kételkedünk benne, hogy ez az új sorozat is azzal a nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel fog találkozni, a mivel az eddigiek s ez is jelentékenyen hozzá fog járulni az iparosok és ipari munkások művelődésének emeléséhez, mely mindannyiunknak közös érdeke.

Az új sorozat még hosszabb lesz az eddigieknél. Körülbelül tizenöt előadás van tervbe véve változatos s mindenkor érdekes programmal. Hogy ezek a szabad előadások méltók a kiegészítésre s nem hiába rendeztetnek, legjobban bizonyítja az, hogy a szászok is követnek bennünket. Ebben az évben már ők is rendeztek szabad előadást, bizonyoságául, hogy ez intézmény helyességét ők is felismerték.

HIREK.

Brassó, nov. 28.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Pénzes Béla kézdivásárhelyi járásbírói joggyakornokot a brassói törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— Megszüntetési határozat. A marosvásárhelyi kir. törvényszék mint sajtóügyi bíróság a dr. Steinhart Samu brassói ügyvéd által képviselt Spitz Béla és Soitz Albert magánvádlók panaszára Rotter Zsigmond és társai ellen sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt folytatott büntető ügyben a további eljárást a btk. 116 §-a alapján megszüntette.

— A Fogaras megyei Tanítótestület november 23-án tartott közgyűlése alkalmával a Laurits szálló nagytermében erkölcsileg és anyagilag egyaránt sikerült működési eseményt rendezett, melynek tiszta jövedelméből 200 koronás alapítványt tesz a Tanítók Házára; ezen felül elhatározta a testület, hogy az Eötvös alapnak 150 forinttal minden egyes tagja részvényese lesz. A közgyűlés iránt a város értelmisége nagy érdeklődést mutatott, a felolvasásokat és vitatkozásokat többen meg is hallgatták.

— Merénylet egy örmény plébános ellen. Görög Joachim, Gyergyó-Szt-Miklós örm. szert. plébánosa, a múlt hét keddjén majdnem végzetessé vált merényletnek volt kitéve. Kedden este a kaszinói keddi vacsoráról több kaszinói tag társaságában tért haza; kísérőtől elválva, lakására ment és a lefekvéshez készülődött. A mint levetkőzött, az utcáról kétszer egymásután a szobájába lőtt valaki, de szerencséire a sértek nem érték a plébánost, ki az egész község

öröme az ijedtség árán menekült. A csendőrség és vizsgálóbíró erélyes vizsgálatot indítottak ez ügyben és általános megdöbbenésre, súlyos gyanúk alapján, a merényletet követő reggelen Novák Antal szolgabírói díjnokat — a plebános sógorát — mint állítólagos tettest letartóztatták. Novák Antal állhatatosan tagadja a terhére rótt merényletet és az egész község kíváncsian várja a vizsgálat eredményét.

— **Esküvő.** Csikszentmártoni Szabó Gábor udvarhelyvármegyei aljegyző mult vasárnap délután esküdött örök hűséget kadicstálvi Török Piroskának, dr. Török Albert ny. főispán leányának, Székelyudvarhely.

— **Képviselőválasztók fuvardíja Csikvármegyében.** Csikvármegye a többi törvényhatóságoktól egészen eltérő módon állapította meg a képviselőválasztók fuvardíját. A közgyűlésen elfogadott szabályrendelet szerint minden választó, arra való tekintet nélkül, hogy milyen messze lakik a kerület székhelyétől, első sorban alapdíjat kap. Ez az alapdíj a nyári időszakban minden választó számára három forint, télen pedig két forint. A választók mindegyike az alapdíjon felül minden kilométer után még tíz kr. díjat kap. Az igymeghatározott szabályrendelet szerint például Békás község minden egyes választójának a kerület székhelyére, Gyergyó-Szent-Miklósról való szállítása nyáron husz forint nyolc krajcárba, télen tizenkilenc forint nyolc krajcárba kerülne. A gyimes-bükki választók nyáron tizenhárom forint tíz krajcárt, télen tizenkét forint tíz krajcárt kapnának. A többi községekre nézve is a szabályrendelet alapján kiszámított fuvardíj szintén eléggé tekintélyes költséget okozna a vármegye képviselőjelöltjeinek.

— **Szabad a katonatiszti pálya.** Már megemlékeztünk a közös hadügyminiszternek legújabb és minden tekintetben méltányos rendeletéről, mely megnyitja a katonatiszti pályát. A reform általános érdekű voltára való tekintettel itt ismertetjük annak azon főbb rendelkezéseit, amelyek a tényleges katonai szolgálatot még nem teljesítő egyénekre vonatkoznak. Tényleges katonai szolgálatot még nem teljesítő polgári foglalkozásuk csak az esetben jelentkezhetnek az évenként egyszer, novemberben tartandó kadétvizsgára, ha bizonyítvánnyal igazolják, hogy valamely hazai középiskola, vagy ezekkel egyenrangú tanintézet utolsó osztályát legalább elégséges eredménnyel elvégezték. Ennek hiányában elegendő, ha az az egyéves önkéntességre előkészítő tanfolyam elvégzése után az önkéntességi vizsgát még besoroztatásuk előtt letették. A kadét vizsgálat megismétlése csak egyszer és az esetben van megengedve, ha a vizsgázó bizottság javasolja.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A főrendiház tegnapi ülésén a vasárnapi munkaszünet rendeleténél gr. Zichy Nándor felszólalt, hogy a munkaszünetet ne pótolják a szombati és hétfői hosszabb munkaidővel. Hegedűs Sándor miniszter megnyugtató választ adott.

— **A hazai ipar kedvezményéről** szóló törvényjavaslatot a képviselőház holnapi (szerdai) ülésén fogják tárgyalni.

— **A gyermekhalandóság leszállítása.** Abban a hatalmas küzdelemben, mely hazánk minden részében folyik a gyermekhalandóság leszállítására, a legalaposabb érvekkel harcol az a javaslat, mely a bába-

ügy országos rendezését tűzte ki maga elé. Ez a javaslat már a belügyminiszter előtt van, a hvá azt az Országos Közegészségügyi Tanács Tauffer Vilmos, egyetemi tanár, nagystílű kidolgozása után, a közelmúlt napokban beterjesztette.

— **Az ágyban olvasás áldozata.** Özv. Dunin Borkovszka grófnő borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul Bécsben. Amint szobaleánya tegnap reggel benyitott a hálószobába, urnőjét teljesen megszenesedve találta. A grófnő valószínűleg olvasás közben elaludt, mialatt mennyezeti ágyának függőnye tüzet fogott az éjjeli szekrényen álló gyertyától.

— **A Művészvilág** utolsó száma rendkívül érdekes tartalmával és művészi illusztrációival egyaránt nagy gyönyörűséget fog szerezni az olvasóközönségnek. Színes képei és bizarr rajzai mind mesteri munkák, szellemi része pedig az irodalom kiváló alakjaitól való. A vezetőcikk a drámapályázatok reformjával foglalkozik nagyon alaposan és ésszerűen. A szépirodalmi részben első helyen Sas Edének Kollégák című kitűnő novellája áll, utána egy rövid, szellemes dialóg következik. Gallovich Jenőnek, a tehetséges fiatal írónak érdekes elbeszélésén kívül Pásztor Józsefnek bájos novellája teszi tartalmassá a lapnak ezt a részét. — A Művészvilág e heti száma Varsányi Gyulának egy hangulatos költeményét és Gerő Attilának Mámor című sikerült versét közli. Behatóan foglalkozik Pálgyi Menyhértnek Madách-ról írt nagy művével is. Az aktualitások rovatában alapos és érdekes színházi tudósításokat és művészeti krónikákat talál a közönség. A »Művészvilág« hetenkint jelenik meg 24 oldalas tartalommal; példányonként 20 krba kerül; előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VI., Podmanický-utca 1. sz.

— **A román liberális párt Magyarországon ellen.** A román liberális párt központi bizottsága értekezletet tartott, melyben a liberális párt két töredéke, Sturdza és Aurelian volt miniszterelnökök pártja elhatározta, hogy a Vaskapu-kérdésben Magyarország ellen együttes akciót kezd. Aurelian beszédében azt hangoztatta, hogy a Vaskapu-kérdés nemcsak pénzkérdés, hanem Románia szuverenitásának kérdése. A magyar kereskedelmi miniszter intézkedései vitális érdekeit is támadják Romániának. Sturdza Demeter a Vaskapu kérdéssről írt röpiratában már kifejtette, hogy milyen veszedelem fenyegeti Romániát. Elérkezett az idő, hogy ez alapon az egész liberális párt teljes erővel az egész országban visszhangzó akciót kezdjen az ország érdekeinek megvédésére.

— **Az asszony ingatag.** A »Pesti Hírlap« az alábbi színházi hírt közli a »Bácskai Hírlap« nyomán: »Deák Péterné, Kovácsics Margitka, akit a Pesti Hírlap szabadkai társulatától vett feleségül a Vlád Gizella első ura, Deák Péter szinigazgató, — hazaérkezett Szabadkára és nem is megy vissza többé férjéhez a zsombori Apatini-utczába.« — Ha valaki, úgy Deák Péter szinigazgató elnézhetne kissé Monte-Carloba, mert neki ugyan nem tulságosan nagy szerencséje van a szerelemben.

— **Sport és Salon.** A hetenkint megjelenő folyóiratok legelőbbje a Bécsben minden csütörtökön megjelenő lap: »Sport és Salon« (IV. Plössl-utca 1.) Már a külső kiállítás és az izléses berendezés elárulja ennek a lapnak előkelő jellegét. A dus tartalom megfelel a művelt és előkelő világ kívánalmának, az »udvar és a társadalom«, »katonaság és tengerészet« című rovataiban felöleli a hét összes nevezetesebb személyi eseményeit s azokat a legjobban sikerült felvételek utánzataival illusztrálja. Ezekhez csatlakozik a »Színház«, »Művészet« és »Zene« című rovatok tárgyilagos kritikája, a hírneves színművészek és művésznők arcképeivel. A sportélet eseményei szakértői értelemmel megírt cikkekben beszéltetnek meg, s a sportnak minden neme tárgyilagos méltatásban részesül. Pillanatnyi fényképfelvételek teszik tökéletessé a gazdag tartalmu szöveget. Végül a mulatságok és látnivaló érdekességek, valamint az utazások szavakban és képekben tárgyaltnak, a divatot nagy arra hivatott toll írja meg, a tárczáknak egy gondosság, az országos—és mezei gazdaságnak megtelődő figyelem fordítottatik. Nem csoda tehát, ha a »Sport Salon« a legjobb társadalmi körök rokonszenvét megnyerte és a szónak legigazabb értelmében, az előkelő világ organuma lett.

— **A francia jezsuiták kiutasítása.** A »Siécle« című párisi lap értesülése szerint a kamarában legközelebb indítványozni fogják a jezsuiták kiutasítását.

— **Állategészségügyi kimutatás.** A »Földmívelési Értesítő« nov. 26. száma szerint Brassó vármegyében a ragadós állati betegségek állása november 22 én a következő volt: Takonykór és bőrféreg Tatrang 1 u. Brassó 1 u. Bivalyvész: Szent Péter 2 u., Sertésorbáncz: Feketehalom 2 u., Sertésvész: Feketehalom 7 u.: Rozsnyó 1 u., Volkány 1 u., Hosszufalu 2 u., Pürkercz 1 u., Zájzon 1 u., Brassó 1 u.,

Budapesti levél.

És a Leonidák jöttek — és mentek, a nélkül, hogy az a rut világ megsemmisült volna! Egy másik világesemény is játszódott le az utóbbi időben. Tele voltak a lapok azzal a hírrel, hogy a női viselet egy fontos ruhadarabjának végnapjai elérkeztek. Háboru a mellfűző ellen! Románia, ez az első rangú kulturálm hirdette világgá, hogy a mellfűző zsarnokságát megszünteti s a leánynevelő intézetek növendékeit megszabadították ettől a ruhadarabtól, s így a nemes román nemzet jövődő anyáit mos már szabadon fejlődhetnek, egyenesen vagy görbén, mert a nőemancipáció századában ez a leányok és asszonyok kiváltságát képezi. A lapok egy része elragadtatással írt erről a nagy eseményről s ezt mint valami rendkívüli üdvös intézkedést tüntette fel. Mi kíváncsiak voltunk, hogy az a furcsa háboru valóban olyan nagy vereséget eredményezett-e a mellfűző-viselet jövőjére, miért is felkerestük Magyarország legnagyobb és mérvadó mellfűző-gyárosát, Mme Lebowitsch és Társa Budapest, Váci-utca 7. sz., hol azonban csend és szünetelés helyett a gépek zakatolása, a munkások óriás sürgésforgása, lázas tevékenysége a legélénkebb munkaforgalmat tüntette fel. Az üzlet főnökiródájába jutva, azon kérdéseinkre, vajon a mellfűző ellen indított háborunak van-e csökkentő hatása és hogy a mellfűző valóban oly ártalmas-e, mint azt némely lapokban állítják, azon választ

nyertük, hogy a szükséglet nem hogy hanyatlana sőt a társadalom minden osztályának hölgyei az ország minden részéből oly nagy arányban rendelnek mellfűzőket hogy a gyár éjjel-nappal felváltva dolgozó személyzettel alig képes a szükségletet kielégíteni. A mi a mellfűzők ártalmosságát illeti, erre nézve minden tapasztalt nő azon véleményen van, hogy az csak az ugynevezett tucatszámra készülő, közönséges, olcsó mellfűzőkre áll, melyek rossz szabása, sablonszerű alakja és a hozzá használt durva anyag a testállás követelményeit ki nem elégítik; de semmi esetre nem áll az a szakszerűleg, a testalak kívánalmainak megfelelő, mérték szerint készült mellfűzőre, mely a belső szervekre semmiféle nyomással nincsen. Egy a testre szorosan kötött szoknya vagy nadrág sokkal nagyobb zavart okoz a vérkeringésre mint egy jól készített mellfűző. Sőt igen szép eredmények értek el ortopédikus és sebészeti irányban, az iskolában elhanyagolt testtartásból kifejtett hátgerinczgörbülések javítása és megvédése által. Kirurgikus tekintetben az általunk feltalált és használatban rendkívül jó hatásúnak bizonyult mellfűzők orvosi tekintélyek által elismert és ajánlatnak. — A mi Magyarországot illeti, itt nincsenek olyan gyárak, melyek az olcsó tucatszám mellfűzőt gyártják, s Budapesten nagyobb részt mérték után készítik azt. A rossz, ártalmas mellfűzők ellen fellépni szükséges, de ez a magyar gyártmányokat nem érinti. — Miután még megtekinthettük a Mme Lebovitsch és Társa rendkívül nagy számu és diszesen készített, szállítás alatt levő mellfűzőket azzal a meggyőződéssel távoztunk, hogy ezen szerénynek látszó ipar terén valóban jelentékeny eredményű termelés történik, s hogy ez a cég a tökéletesség magaslatára emelkedő igen nagy sikereket ért el.

A karácsonyi ünnepek közeledtével a budapesti kereskedővilág is megteszi előkészületeit, hogy a nagyközönség szükségleteit minél jobban elégítse ki. Az első fecske Kertész Tódor karácsonyi árjegyzéke, a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal.

melyet ajánlunk t. olvasóinknak, hogy megkérjék, mielőtt bevételeiket eszközölnék. Az árjegyzék tartalma: Vadász és véd-fegyverek, vadász-kellékek, mindenféle sport cikkek, lovagló és tornaszerek football-, korcsolya, jég-játékok, Hockey, lawn-tennis, stb. Különböző hangszerek u. m. Arston, harmokikák stb. Gyerekjátékok, babák gőzvasutak, Fröbel oktató mulattató játékaik, társasjátékok óriás választékban, melyeknek megismerésére legcélszerűbb a Kertész Tódor kiadásában megjelent és 25 kr-ért mindenütt kapható „Társasjátékok Könyvét” mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, megkérni. Karácsonyra: a csillogó, ragyogó ezer és ezerféle karácsonyfádisz; teljes karácsonyfádisz összeállítások már 2 ft 50 krtól kezdve. Sokféle kedélyderítő, meglepetési tréfás tárgyak. Tombola-nyereménytárgy összeállítások Sylvester-estére. Újévi szerencse-malaczkok, 1900 évi tárczanaptárak, stb. A célszerű és hasznos, valamint diszművek minden újdonságra, mely a világpiacra megjelent, feltalálható Kertész Tódornál, (Budapest, Kristóf-tér), s ajánljuk t. olvasóinknak, hogy árjegyzékét, mint legjobb tájékoztatót mindenre hozassa meg, mely mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik, s megrendelését mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a cég óriás elfoglaltságánál fogva, minden megértetés mellett is csak nehezen képes vidéki megrendelőit gondosan és pontosan kiszolgálni.

A villamos-omnibusz a legújabb közlekedési eszköz, szeptember 3-án közlekedett először Berlinben, s bizonyára rövid idő múlva hazánk vidéki városaiban is igénybe fog vétetni a világhírű Siemens és Halke cég ezen alkotása is, melynek nagy előnyöségeit ismertetni időszerűnek tartjuk. Különösen zajtalan működését, csekély rázását, s rendkívül fordulásképeségét és kormányozhatóságát dicsérik ezeknek a villamos-omnibuszoknak, melyek a Siemens és Halske cég gyárt, s mely a más omnibuszoktól abban különbözik, hogy egy külön vezető-tengellyel és áramátvivővel van ellátva, minek folytán a

kövezeten vágány nélkül ép úgy fut, mint a közúti vasut kocsijai a vágányokban. Utóbbi esetben mint közúti kocsi a közlekedésre szükséges áramot accumulatora megtöltésére a Siemens-kengyel által a villamos közúti-pálya sodronyvezetékéből veszi. Ezáltal az az előny éretik el, hogy az accumulator-telep a régebbi villamos-automobilokkal szemben sokkal könnyebb s az áramfogyasztás — a vágányon való mozgásnál fogva az ellenállás csekélyebb lévén, a menet enyhébb és gyorsabb — óránként egész 28 kilométerig — s nem szükséges a végállomáson a telep utántöltése miatt időznie. — Az omnibusz elökekeiben egy kis vezető-tengely van, miáltal azon esetben, ha egy közúti kocsi jön szembe, szükségessé teszi hogy a villamos-omnibusz a vágányt elhagyja, az omnibusz vezetője egy elmeszkülék segítségével egyszerű kézmozdulattal a vezető-tengelyt emeli, s a vágányból a kövezetre tér ki és tovább halad. Meglepető gyorsan történik az átmenet a vágányból a kövezetre és vissza. Ezek a Siemens-féle villamos omnibusz nagy hiányt pótolnak a modern közlekedésszerek terén, s igen alkalmasak a legkeskenyebb utcákon keresztül a közlekedés fenntartására.

A háztartás vezetésében nem csekély szerepet játszik a pecsételés vagy színezés ruhák tisztítása vagy festése, s ezt nagyobb részt tavasszal rendelik meg a nők, midőn már szükségük van a tárgyakra; ezért ajánljuk ez alkalommal, hogy minden e tárgy megrendeléseiket küldjék el a téli időszakban, hogy az idejekorán elkészülhessen akkorra, midőn használni kívánják, mert tavasszal egyszerre küldik mindenhol a megrendeléseket, s azok ugy összerakódnak, hogy a kívánt időre a legóriásabb intézet sem képes elvégezni még az oly nagyarányu, minő a híres Lohr Mária (ezelőtti Kronfus) Baross-u. 95 szám a. vegyi-tisztító és műfestő telepe, hol a ruhák, kelmék s egyéb szövetek vegyi tisztítása vagy festése a legmeglepőbb eredménnyel végeztetnek. Ruhák tejtelen állapotban is festetnek. Vidéki megrendelések a legpontosabban, jutányosan és gyorsan teljesítetnek.

Sz. 4963—1899.

Faeladási hirdetmény.

A hosszufalu m. kir. járási erdő gondnokság kerületéhez tartozó Hosszufalu község folyó évi december hó 23-án zárt írásbeli versenytárgyalás útján eladja a határában fekvő és az alábbi jóváhagyott rendszeres gazdasági üzem-terv szerint kihasználható fahozamokat:

1. Az „A” üzemosztály II tag 63—76 osztagaiban (Alsó Mélyárok) összesen: 310.29 k. holdon levő 33984 m³ jegenyefenyő és 9876 m³-t kitevő bükk fahozamot. Becsérték ár a jegenyefenyőre m³-ként 80 kr., a bükkre a 40 kr.; továbbá a III tag 93—96 osztagaiban (Szász János völgy) 40.42 k. holdon levő 1932 m³-t kitevő jegenyefenyő fahozamot á. = 50 kr. becsár mellett. Kihasználandó 1901 év végéig. 2. A „B” üzemosztály I-ső vágássorozat (Hideg völgy) I tagjának 4—25 sz. osztagaiban 542.05 k. holdon levő 46706 m³-t tevő jegenyefenyőt á 50 kr. m³-kénti becsár mellett; kihasználandó 1907 év végéig továbbá a IV tag (Tészlavölgy) 95—101 osztagaiban 416.00 k. holdon levő 63269 m³-büköt á. = 15 kr. 15975 m³ jegenyefenyőt á. = 30 kr. becsár mellett; kihasználandó 1902 év végéig a 2-ik vágássorozat (Urlát) (III és IV tag 35—41) osztagaiban; 488.26 holdon levő 118591 m³ büköt á. = 25 kr. becsár mellett továbbá a 24, 28, 29a, 29b, 30 és 32 osztagokban (Vajda) levő 15 000 m³ jegenyefenyőt á. = 30 kr. becsár mellett, kihasználandó 1907 év végéig.

3. A „D” üzemosztály 3—8 osztagaiban 24565 m³ bükk á. = 20 kr. becsár mellett kihasználandó 1905 év végéig.

A két tétel alatti Urlát nevű erdőrészen levő bükk fatömegek a jövő évre kiépíteni tervezett uszató csatorna mentén feküsznek és a község ezen már megszerzett szállítási jognak, a kihasználási időtartamra vevőre leendő átruházását kilátásba helyezi. Az eladás alá kerülő területekhez részint törvényhatósági részint jó karban tartott erdei utak vezetnek.

A fenti fatömegekre külön és együttesen is tehető ajánlat, a zárt írásbeli ajánlatok 10% bántépénzzel ellátva a köbméterenként megajánlott összegnek szám és írásbeli kitüntetésével valamint annak világos kijelentésével, hogy ajánlattevő a részletes kihasználási árverési és szerződési feltételeket ismeri és hogy azoknak magát aláveti — az árverezés napjának délelőtti 11 óráig Lukács Károly községi jegyző kezéhez annyival bizonyosabban beadandók. mivel később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a községi előjárásnál és a hosszufalu m. kir. járási erdőgondnokságnál, a hol az árverési és szerződési feltételek is betekintheők.

Hosszufalu (Brassó megye) 1899 november hó 23-án.

550 1-3 a Alapítvány a községi előjárásáért Egyetemi Könyvtár

Islik András főbíró.

Lukács Károly jegyző.

ELADÓ.

Hátulsó-utcza 11. a) szám a. ház

mely most épült ujonnan

2 szoba, konyha, kamara, pincze és hozzátartozóival eladó, értekezhetni ugyanott.

TAKAREKOS HÁZIASSZONYOK!

tudomására hozzuk, hogy nálunk naponta

Friss disznóháj valamint szalonna

koczkára vágva és olvasztásra előkészítve

kiloja 46 kr-ért kapható,

Fleischer M. és Társa.

FRIS TEAVAJ

kapható naponta

1/4 kilós csomagokban á 26 kr.

BARTHA ISTVÁN

lisztraktárában a „Malomhoz”

Hirscher-utoza 20.